

Instytut Pamięci Narodowej - Archiwum

<https://archiwum.ipn.gov.pl/pl/upamietnianie/dekomunizacja/zmiany-nazw-ulic/nazwy-ulic/nazwy-do-zmiany/41441,ul-Zietka-Jerzego.html>
01.04.2026, 18:36

ul. Ziętka Jerzego

*W ocenie Instytutu Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu nazwa powyższa **powinna zostać zmieniona** jako wypełniająca normę art. 1 Ustawy o zakazie propagowania komunizmu lub innego ustroju totalitarnego przez nazwy budowli, obiektów i urządzeń użyteczności publicznej (Dz.U. RP z 2016 r. poz. 744).*

Jerzy Ziętek (1901-1985) – działacz komunistyczny, członek Komitetu Centralnego PZPR, komunistyczny wicewojewoda śląski, przewodniczący Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej w Katowicach, wojewoda katowicki. Długoletni członek oraz zastępca przewodniczącego Rady Państwa PRL.

Urodził się 10 czerwca 1901 r. w Szobiszowicach (obecnie dzielnica Gliwic). W okresie powstań śląskich i plebiscytu był członkiem Polskiej Organizacji Wojskowej Górnego Śląska i wspierał działalność Polskiego Komisariatu Plebiscytowego na powiat gliwicki. Służył w oddziałach blokujących Gliwice. W 1928 r. objął stanowisko komisarycznego naczelnika Radzionkowa. W latach 1931-1935 był posłem na sejm (wybrany z listy Bezpartyjnego Bloku Współpracy z Rządem). Od 1931 r. do września 1939 r. pełnił także funkcję naczelnika gminy Radzionków. Związany był z ówczesnym obozem władzy.

Po ataku Niemiec na Polskę we wrześniu 1939 r. opuścił Górny Śląsk i trafił do Lwowa. W czerwcu 1940 r. został deportowany przez władze sowieckie do Rybińska, gdzie pracował przy budowie elektrowni. Zwolniony, na mocy tzw. amnestii, jesienią 1942 r. został wysłany na Kaukaz, gdzie pracował przy budowie linii energetycznej, a następnie jako robotnik w fabryce esencji octowej nieopodal Groznego.

15 czerwca 1943 r. otrzymał powołanie do polskich jednostek przy Armii Czerwonej, budowanych na mocy decyzji Józefa Stalina, bez zgody władz RP. Został wcielony do 2. Dywizji Piechoty, gdzie początkowo pełnił obowiązki pisarza kompanii, a następnie tzw. oficera oświatowego (polityczno-wychowawczego), odpowiedzialnego za komunistyczną indoktrynację polityczną (ros. *politruk*). W krótkim czasie został awansowany na zastępcę dowódcy ds. oświatowych 1. Batalionu 6 pp. Rozpoczął też działalność polityczną w utworzonym na polecenie Stalina Związku Patriotów Polskich.

Zajmował się m.in. indoktrynacją polityczną żołnierzy. W październiku 1943 r. otrzymał skierowanie do Szkoły Oficerów Polityczno-Wychowawczych. Po jej zakończeniu był już podporucznikiem, a w lipcu 1944 r. otrzymał awans na porucznika, pod koniec tegoż roku otrzymał awans na majora. We wrześniu 1944 r. został dokooptowany do składu komunistycznej Krajowej Rady Narodowej.

W styczniu 1945 r. będąc bliskim współpracownikiem czołowego działacza komunistycznego Aleksandra Zawadzkiego, został powołany na stanowisko p.o. wojewody, a następnie wicewojewody śląskiego. Brał udział w organizowaniu struktury władzy na Górnym Śląsku i w Zagłębiu Dąbrowskim. W latach 1945-1950 jako przedstawiciel najwyższych władz w regionie, był zaangażowany w proces budowania systemu totalitarnego oraz w zwalczanie oporu społecznego na obszarze Górnego Śląska. Akceptował i wspierał działalność komunistycznego aparatu represji ukierunkowaną na sterroryzowanie społeczeństwa. Jednocześnie w czasach stalinowskich jako zwierzchnik Wydziału ds. Wyznań w Katowicach w znaczący sposób odpowiadał za realizację polityki wyznaniowej państwa na terenie województwa. Odpowiedzialny był między innymi za wysiedlenie biskupów katowickich.

W latach 1950-1964 pełnił funkcję zastępcy przewodniczącego Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej w Katowicach/Stalinogrodzie. W latach 1964-1973 był przewodniczącym Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej w Katowicach. W latach 1973-1975 był wojewodą katowickim. Jego kariera polityczna w powojennej Polsce była ściśle sprzężona z przynależnością partyjną. Od 1945 r. był członkiem komunistycznej PPR (początkowo fakt ten ukrywano przed opinią publiczną), a od 1948 r. PZPR, z przerwą w latach 1949-1953. Od czerwca 1964 r. do lipca 1981 r. był członkiem Komitetu Centralnego PZPR. Wielokrotnie był przez partię komunistyczną kierowany do Sejmu PRL.

Od 1963 r. aż do śmierci zasiadał w Radzie Państwa PRL. Stopień generalski uzyskał dopiero w 1971 r. – w 50. rocznicę wybuchu III powstania śląskiego.

W latach 1980-1985 był zastępcą przewodniczącego Rady Państwa PRL, w pełni akceptując zwalczanie wolnościowych i niepodległościowych dążeń społeczeństwa polskiego w okresie stanu wojennego. Od 1949 r. do końca życia pełnił także funkcję wiceprezesa Rady Naczelnej koncesjonowanej organizacji kombatanckiej ZBoWiD

Zmarł 20 listopada 1985 r. w Zabrze.

(BTKt, TGKt)